

REGNUM DEI INTRA VOS EST

In het Nederlands: *Het Rijk van God zit in uzelf.*

Toen ik alweer een tijdje terug werd gevraagd om hier een lezing wilde geven was ik heel blij en vooral heel verrast!

Verrast vooral vanwege die kernvraag voor deze lezing: Iets vanuit jouw inspiratie uit de “Navolging....”

Ik laat u iets zien. (Boek open bij hfst 5)

Hier ziet u het logo van onze basiliek in Zwolle. Het logo met als credo “REGNUM DEI INTRA VOS EST”. Het credo dat een op een hoort bij Thomas a Kempis.

(Boek wegleggen) Ik kom straks op dit boek terug.

In deze lezing neem ik u graag mee door een persoonlijke reis die ik maakte als kind in deze tijd van ontkerkelijking, en die – met véél dank aan zoals Thomas a Kempis over “geloven” dacht - er nú in resulteert dat ik in opleiding ben tot Diaken. Toch wel iets anders dan ontkerkelijking....

Ik ben geboren als een keurig Katholiek jongetje in een keurig Katholiek gezin, en ook keurg Katholiek opgevoed.

Maar: de wereld veranderde. En ik ook. De wereld om me heen, en ook het ouderlijk gezin liet de Kerk los.

En zo ook ikzelf; steeds meer twijfels; een Almachtige die 6 miljoen mensen industrieel liet vergassen in 40-45, ook nú een wereld vol misstanden, en ook het instituut Kerk dat in haar bestaan heel veel fouten maakte. Waar is die almachtige....?

Zo vol van twijfels groeide ik los van de kerk. Niet echt in antipathie overigens, wel los. En zo’n leven los van de kerk van de kerk kón ook gewoon: de kerk verdween uit het dagelijkse leven in onze samenleving.

Toch... later.... merkte ik aan allerlei kleine dingen “*Ik kan wel de kerk uit lopen.... Maar de kerk niet uit mij...*”.

Zo liep ik vele jaren terug, toen ik mijn vrouw Annelies net kende, met haar

door mijn geboortestad Eindhoven. Een kerkdeur stond open en Annelies wou een kaarsje aansteken. Ik stond even beduusd... Dat kaarsje was méér dan een vlammetje. Er stond naast mij een geraakte vrouw, die even heel dicht was bij mensen die allang dood waren. Ze zei dat zo altijd even bij haar overleden vader was, en dat ze bij een kaarsje even kracht geven aan mensen die haar dierbaar waren.... Bijzonder. Dierbaar. Mooi.

Later liep ik met haar eens door Rome. De deur van een minstens 900 jaar oud klein kerkje stond open. Wij er in. Weer kaarsje. Weer emotie. Maar ook: wat een warm en sterk gevoel ervaar je hier... Er zaten hier en daar mensen te bidden. In een gebouw waar dat al vele honderden mensen gebeurt. Honderden jaren mensen met hun gevoelens in hun ziel. In de Kerk. Om die gevoelens te doorleven, te versterken en er troost of vreugde te gaan halen.... Weer: Bijzonder. Dierbaar. Mooi.

Ik vond dit soort ervaringen altijd in een raar, onrustig makend contrast staan met mijn restanten van geloof. Het was verwarrend. Waar is die almachtige...? speelde aan de ene kant, en aan de andere kant.... Die mensen, met hun voelbaar diepste gevoelens in die kerk... Verwarrend, maar Bijzonder. Dierbaar. Mooi.

Een aantal jaren terug, het verhaal laat ik even achterwege, zijn Annelies en ik gaan zingen in het koor van de OLV-basiliek hier in Zwolle. U zag net het logo. Het bracht me veel meer dan alleen muziek. We hebben het geluk dat we heel goede priesters en voorgangers hebben. Ik werd steeds meer gegrepen door de heel knappe brug die gelegd werd tussen vooral enerzijds het Evangelie, waar Jezus Christus spreekt, analyseert en handelt, en anderzijds: wat dit voor vandaág betekent. Meer en meer begon ik te zien: niet letterlijk nemen, niet als een paplepel innemen wat je hoort. Maar projecteer, denk na, beleef!

Ik noem u zo'n projectie.

We hoorden het verhaal van Jezus die met een aantal mensen onderweg was. Jezus werd aangesproken door een blinde man, maar de mensen met wie hij reisde zeiden zoiets van: laat die vent toch zitten... Jezus pikte dat niet, ging toch sprak met die blinde en zei dat zijn blindheid gewoon nu over was... Hij moest meegaan met de rest, en de rest moest zich ook over hem ontfermen. En zo ging die man helemaal zoals een volwaardig mens zou kunnen zien mee met de groep..

Was Jezus nu een briljante oogarts? Of zat het wonder ergens anders? Zat het wonder er niet in dat Jezus, mét succes, zowel tegen die blinde als de andere mensen iets zei van: sámen, in liefde met elkaar, kunnen jullie die man met zijn niet functionerende ogen gewoon in je midden opnemen en mee laten doen ! En dat werkte....

En dan nú, vandaag. Ik ken mensen die ieder half jaar opnieuw een hondje, een pup, in huis nemen, socialiseren, van mensen leert te houden zodat die pup na een half jaar weer weg kan. Weg naar de blinden-geleidenhonden school. Dan denk ik: Dit is wat Jezus bedoelde. Zonder enig zelfbelang een heel stuk van jezelf opofferen om een pup geschikt maken om een blinde weer in de samenleving te kunnen laten functioneren.... Geen salaris, wel je leven aanpassen voor zo'n beestje en iedere keer die pijn: zo'n schat van een hond na een half jaar weer weg moeten doen naar school.... Ik kan u vertellen: het doet die mensen iedere keer weer pijn ! Maar: een blinde kan weer op weg in de samenleving! Dit is de hedendaagse Thomas a Kempis; dit is navolgen wat Jezus wil !

Nog zo'n projectie, in het groot.

De Tweede Wereldoorlog.... Ik noemde al 6 miljoen industrieel vermoorde Joden. Perfect georganiseerde dictaturen, met al hun machtshonger en wrede meedogen-loosheid.

Waar was die almachtige, dacht ik eerst? Maar die was er uiteindelijk wel. In mensen. Gedreven door moed en goedheid om medemensen te bevrijden wierpen miljoenen mensen zich met alle risico's en opoffering in de strijd. Hun almachtige kracht en opofferingsbereidheid wist de hel van de Tweede wereldoorlog te beëindigen. Ook op deze begraafplaats liggen mensen die het hoogste offer brachten om andere mensen een beter leven te geven.

Helaas leert de mensheid niet van haar vroegere onderdrukking en oorlogen. Rusland, Iran, Sudan, door miljardairs-cynisme gedreven gedrag laten ook vandaag massaal bloed vloeien. Ik zou nu niet weten hoe, maar ik put hoop uit wat de geschiedenis leert: Goedheid en moed komen ooit ook hier op tot een bevrijdende almacht. Net als die wereldoorlogen en de slavernij uiteindelijk deden eindigen. Net als leiderschap van Mozes in opdracht van God ooit de Israëlieten uit de Egyptische slavernij bevrijdde.

Dit soort projecties overdenkende, lerende van waar Thomas ons toe oproept

(“volgt Hem na....”), en op die manier beleven van het Evangelie begon ik opnieuw te geloven. Thomas van Kempis liet in zijn boek eigenlijk zien: beleef **en pas toe** wat Jezus ons zegt. Die Jezus, die net als velen en in ieder geval ikzelf, ook niet alles zeker wist en zijn twijfels had. Ja, hij wist dat hij Gods zoon was. Maar wie God was? Die was lastiger. 800 jaar voor Christus zat Mozes toevallig eens op een berg en hoorde hij God dicht bij hem. Mozes wou toen al weten wie God was, en vroeg het hem gewoon. Het enige dat God zei was: “Ik ben die is...” Meer niet. Ik ben die is... Kan dus ook hier en nu zijn ...

Terug naar Jezus: Hij wist het ook niet. Het enige wat hij zéker wist, hoe moeilijk ook, ik wil God volgen. Door woord en daad. In het evangelie liet Hij zien hoe, en Thomas a Kempis gaf daar beschrijvingen van hoe je dat in de dagelijkse praktijk doet. Hoe je daar, in jouw daden als mens, zélf een bijdrage kan leveren aan het maken van een almachtige kracht van goedheid. Dan is God er. Hij die is.... **die is.**

Als je die projecties van Goedheid van nú, die tegenover wereldoorlogen een Almacht deed ontstaan, die blinden, met hun door Goede vrijwilligers getrainde honden weer méé kunnen doen op je in laat werken: is “God” dan niet in ieder geval het verzamelde échte Goede van mensen, de verzamelde opofferingsbereidheid die uiteindelijk het kwade, het duistere, hoe groot ook, doet overwinnen? Het échte Goede van mensen, is dat niet waar God is? En dát willen opzoeken; dát willen waarmaken, dát willen navolgen: is dat niet de kern van de boodschap van Thomas a Kempis: “REGNUM DEI INTRA VOS EST”, ofwel: Het Rijk van God zit in U zelve.... Geweldig. Zo dichtbij is God dus. “Ik ben die is....”.

Dan, tenslotte, terug naar mijn boek. En naar waarom ik de opleiding tot diaken ben gestart.

Een tijd terug sprak ik met kennissen over het geloof. Vertelde ik dat ik God voel als ik mensen écht goed zie doen. Vertelde ik dat juist de grootste tirannie overwonnen wordt als de Almacht van God, in mensen, op staat. Die kennissen zeiden: “schrijf dat nou eens op...”. Onzekerheid, wel of niet zoeken naar God, naar houvast, dat doen zo veel mensen... en praten we nu eigenlijk over” Ik dacht: kan wel. Ongeveer 30 bladzijden.... Maar je gaat nadenken, verdiepen. Je wordt enthousiaster en enthousiaster.... En het worden.... 284

bladzijden. Eén van de hoofdstukken heet: *Regnum Dei intra vos est*.

Eind september gaat het uitkomen, en presenteer ik het bij “Van der Velde in den Broeren”.

Dan diaken. Al schrijvende groeide in mij het besef van wáárde van die boodschap van Thomas a Kempis.

Tijdens het schrijven en nadenken werd ik eigenlijk steeds blijer. Het klopt allemaal zo goed; als je met een open geest, óók een geest anno nú, die evangelieverhalen op je in laat werken, daar word ik blij van. En steeds méér begon ik het doodzonde te vinden dat dit mooie, dit positieve verhaal van de kracht van liefde voor de medemens dat Jezus vorm gaf, nauwelijks meer in ons ontkerkelijkte Nederland wordt gezien en beleefd. Terwijl er zo veel mensen die zoeken, die het niet meer weten, die standaarden, handvatten voor het leven kwijt zijn, die spiritualiteit missen. Daar wilde ik wat mee doen. En zo besloot ik de diakenstudie te gaan doen. Ik geniet daar van, het maakt me rijker. En ik hoop die rijkdom aan véél mensen door te kunnen geven.

Ik sluit af. Ik kijk naar dit monument. En met volle overtuiging zeg ik.

REGNUM DEI INTRA VOS EST *Het rijk van God.... Zit in uzelf.*

En dat gun ik iedereen.

Dus de opleiding tot diaken.

Dank u wel.